Näytelmät syntyvät aina jonkin idun, jonkin asian ympärille, joka tuntuu pitävän sisällään riittävästi merkityksiä kokonaiseen näytelmään. Kun itu on riittävän vahva, syntyy sen ympärille kaikenlaista toimintaa ja uusia merkityksiä kuin itsestään. *Alkutuotanto* rakentui muutaman todellisen paikan väliille. Toisaalla on Valkeakosken Ritvalan kylä alkutuottajineen, joiden kanssa Kati Sirén piti Saana Lavasteen pyynnöstä työpajoja syksyllä 2010 keräten materiaalia Kansallisteatterin *Pohjantähti 2011* -esitykseen. Toisaalla on näytteli-jä Tommi Kainulaisen osin omistama metsä Nilsiässä – metsä jonka keskellä on lampi jossa asuu rupilisko – ja ELY-keskuksen Tommille lähettämä suojelupäätös. Todellisuudessa paikkojen välillä on 300 kilometriä linnuntietä, näytelmässä ne ovat kävelymatkan päässä toisistaan. Teatterissahan tämä on mahdollista. Teatterissa kaikki maailman eläimet voivat kokoontua suomalaiseen metsään. Teatterissa Guatemala, Sumatra ja Savukoski ovat vain yhden puunkierron päässä.

Vuonna 2012 jolloin *Alkutuotanto* tehtiin näyttämölle ensimmäisen kerran, ajatuksemme oli tehdä esityksestä kesäteatterimainen – vaikka aihe on välillä vakava, tyylilajin täytyi pysyä keveänä. Nyt, seitsemän vuotta myöhemmin, kun teemme päivitetyn version näytelmästä, aiheestamme on tullut entistä vakavampi. Niinpä tämän uuden esityksenkin täytyy olla entistä keveämpi.

- Jonni Pantzar, käsikirjoittaja

Näytelmäteksti on saatavilla painettuna teattereista esitysten yhteydessä. Kirjan tuotot lahjoitetaan Luonnonperintösäätiölle. Teksti on myös vapaasti luettavissa Teatteri 2.0:n nettisivuilla www.teatterikaksipistenolla.fi/alkutuotanto2019

NÄYTTÄMÖLLÄ Tommi Kainulainen ja Aleksi Lavaste
NÄYTELMÄ Jonni Pantzar
OHJAUS Iiristiina Varilo (Joensuun KT) ja Saana Lavaste
LAVASTUS Mari Hämäläinen
VALOSUUNNITTELU Anna Rouhu
ÄÄNISUUNNITTELU Saija Raskulla
BEATBOXAUS Sophany Sok
ALKUPERÄISKOREOGRAFIAT (esitys 2012) Sami Vartiainen
PUVUSTUS JA TARPEISTO työryhmä
TUOTTAJA Saara Rautavuoma

TOMMI	ALLU
~~Kettu~~	~~Jänis~~
Emma	Pentti (Linkola)
Perunanviljelijä	Rupilisko
Nuori Poro	Poro
Jouni (poromies)	Niila (poromies)
Pekka (harvesterikuski)	Ramira (metsämyyntinainen)
Sonni	Toinen Sonni
Toinen Oranki	Oranki
Orava	Metso
Jacobo (guatemalalainen viljelijä)	Alppimurmeli (Pete)
Vuoritapiiri	Hyttynen
Aromurmeli (Sami)	Erkki Pulliainen
Toinen Hyttynen	Toinen Mato
Ihminen	Rotta
AmericanGepardi	Karhu
Mato	

YHTEISTUOTANTO

Teatteri 2.0, Lahden kaupunginteatteri ja Joensuun kaupunginteatteri

TOTEUTUS LAHDESSA

JÄRJESTÄJÄ-KUISKAAJA Marjut Seppälä
VALOTEKNIIKKA Jouni Nykopp, Mika Virtanen, Jani Saarenpää, Tiina Hauta-aho ja harjoittelija Anette Toivonen
ÄÄNITEKNIIKKA Jukka Vierimaa, Otso Nykänen, Marko Haapalainen
TARPEISTONVALMISTUS Maarit Sallinen sekä harjoittelijat Jenny Kantola ja Janni Rautiainen
TARPEISTONHOITAJA Leea Mähönen, Marjut Seppälä, Elina Onnela
NÄYTTÄMÖMESTARI Jouni Hynynen
NÄYTTÄMÖTEKNIIKKA Joonas Keronen, Suvi Parikka, Kari Taipanen
LAVASTUKSEN TOTEUTUS lavastamon esimies Toni Rask, Pekka Enqvist, Päivi Haimakainen, Niko Honkavaara, Jouko Saares, Pasi Taipale
PUKUJEN TOTEUTUS puvustonhoitaja Laura Mykrä, Maija Korsu, Henna Pekkanen, Laura Rajala, Noora Tarkiainen, Kirsi Tervo
VALOKUVAT Jonni Pantzar, Tiina Hauta-aho
KÄSIOHJELMA Jonni Pantzar, Saara Rautavuoma, Emmi Nummela
PAINATUS Markprint Oy

LAHDEN KAUPUNGIN KOULU- JA YMPÄRISTÖTOIMEN YHTEISTYÖ
Emma Marjamäki, Lotta Palomäki, Anna-Riitta Partanen, Päivi Sieppi

TOTEUTUS JOENSUUSSA

LAVASTERAKENNUS Anssi Suutarinen, Juuso Ojanen ja Mari Hämäläinen
ESITYSTEN TEKNINEN TOTEUTUS Joensuun kaupunginteatterin tekninen henkilökunta

KIITOS

Jenny ja Antti Wihurin rahasto, Pyynikin kesäteatterisäätiö, TAIKE / Esittävien taiteiden toimikunta, Ritvalan kylän alkutuottajat, Pauliina Feodoroff, Kati Sirén, Taija Helminen, Minna Sundelin, Puhas Oy, Pirjo Repo, Joensuun Taiteilijaseura, Anneli Jussila ja Anna Koskinen / Luonnonperintösäätiö

Paperi: Gmund Bio Cycle Chlorophyll Blattgrün
Paino: Markprint Oy

ENSI-ILTA 15.2.2019

LAHDEN KAUPUNGINTEATTERIN EERO-NÄYTTÄMÖLLÄ 15.2.–12.4.2019

JOENSUUN KAUPUNGINTEATTERIN SUURELLA NÄYTTÄMÖLLÄ 12.10.–16.11.2019

LAHDEN KAUPUNGINTEATTERI

teatteri 2.0

JOENSUUN TEATTERI KAUPUNGINI

RUPIMANTERI
(entiseltä nimeltään rupilisko) on Euroopassa melko yleinen noin 15-senttiseksi kasvava liskoa muistuttava pyrstösammakkojen lahkoon kuuluva eläin. Suomi on rupimanterin levinneisyyden pohjoisrajalla, ja laji on Suomessa luokiteltu erittäin uhanalaiseksi. Havaintoja lajista on erityisesti Ahvenanmaalta ja Pohjois-Karjalasta, sekä yksittäisiä havaintoja muualta pääosin eteläisestä Suomesta. Laji vaatii lisääntyäkseen pienen kalattoman lammen, Pohjois-Karjalassa rupimanterin lisääntymistä on onnistuneesti edesautettu kaivamalla tekolampia.

Rupimanteri viettää elämänsä ensimmäisen kesän toukkana lammessa, muodonmuutoksen aikaan kesän lopulla se nousee maalle, ja viettää lopun ikänsä enimmäkseen maalla. Tultuaan sukukypsäksi 3–5-vuotiaana rupimanteri asettuu sopivan kalattoman lammen lähistölle, eläen maalla ja palaten veteen lähinnä vain lisääntymään. Rupimanteri saattaa elää 20-vuotiaaksi, ja on sopivan lammen löydettyään erittäin paikkauskollinen.

Näytelmässä käsitelty rupiliskohavainto ja ELY-keskuksen antama suojelupäätös ovat todellisia. Kyseinen lampi ja rupimanteri sijaitsevat itäisessä Pohjois-Savossa, ja se on yksi maailman pohjoisimmista rupimanterin elinpaikoista.

Rupimanteri on Joensuun nimikkoeläin.

Käsiohjelmassa kuvattu rupilisko on kuvataiteilija Pirjo Revon teos "Rupiliskon kosiomatka" (2012). Uros kasvattaa toukokuussa kosioheltat, joilla naaras hurmataan.

VEDESTÄ MAALLE ILMAAN –NÄYTTELY JOENSUUSSA

Kontiolahtelaisen kuvataiteilijan Pirjo Revon näyttely on avoinna Joensuun kaupunginteatterin 2. kerroksen yleisölämpiössä esitystoiminnan aikana 12.10.–16.11.2019.

Rupiliskon kosiomatkan (2012) lisäksi näyttely sisältää puupiirroksia perhosista (2016). Teoksissa taiteilija tarkastelee perhosten lyhyttä elämänkaarta kotelosta lentoon ja lopulta vaiheeseen, jossa ei voi enää lentää. Malleina olivat Botanian lahjoittamat jo lentonsa lentäneet trooppiset perhoset sekä niiden kotelot. Botania on Joensuussa toimiva maailman pohjoisin trooppinen perhos- ja tapahtumapuutarha.

Lisätiedot taiteilijasta:
https://kuvataiteilijamatrikkeli.fi/taiteilija/pirjo-repo

MITEN SINÄ MUOKKAAT MAISEMAA?

Lahden kaupunginteatterin yleisölämpiössä on yhteisötaideteos, johon sinut on kutsuttu osallistumaan. Lukiolaisten, yläkoululaisten ja nuorten luontoaktiivien tuottamat maiseman osat ovat vapaasti aseteltavissa kolmiulotteisiksi maisemakuviksi. Siirrä, lisää ja poista elementtejä – maisema muuttuu kaiken aikaa.

Muista ikuistaa maisemakuva ja jaa se somessa hästägillä #alkutuotanto!

SUOMEN METSIEN pinta-alasta n. 10% (n. 20 000 km²) on suojeltua. Luonnonvarakeskuksen mukaan Suomessa puuta poistui metsistä vuonna 2017 hakkuiden seurauksena 87 miljoonaa kuutiometriä, kun samaan aikaan puun määrä metsissä kasvoi 107 miljoonaa kuutiota. Tutkimusten mukaan metsäpinta-ala on kasvanut merkittävästi koko manner-Euroopassa vuodesta 1900 vuoteen 2010, Suomessakin noin viidenneksellä. Onko kaikki siis hyvin? Ei.

Suojellusta metsästä suurin osa sijaitsee Pohjois-Lapissa. Eteläisessä ja keskisessä Suomessa 95% metsäalasta on metsätalouden piirissä. Luonnonvarakeskuksen laskentamalleja pidetään tulkinnanvaraisina. Tutkittu metsäalan kasvu viime vuosisadalla johtuu pääosin soiden ojittamisesta ja metsittämisestä, sekä maatalouden rakennemuutoksen seurauksena metsitetystä peltomaasta, ja on synnyttänyt ainoastaan talousmetsiä, puupeltoja. Vanhoja metsiä ei enää ole. Vuonna 2010 Suomessa oli yli 120-vuotiasta metsää vain 22 000 km², oletettavasti pääasiassa suojelualueilla ja Lapin eräm aissa. Hakkuukypsässä talousmetsässä on puuta tavallisesti 200–500 m³ hehtaarilla, ikimetsän puumäärä voi olla moninkertainen. Luonnonvarakeskuksen mukaan kaikkien Suomen metsien puutilavuus on keskimäärin 118 m³ hehtaarilla. Keskimäärin suomalainen talousmetsä on siis taimikkoa tai riu'ukkoa.

60% Suomen metsistä on yksityisten ihmisten omistamaa, 14% suomalaisista (n. 630 000 ihmistä) omistaa metsää. Joka neljäs metsänomistaja asuu kaupungissa.

Lähteet mm. Luonnonvarakeskus LUKE (luke.fi), WWF (wwf.fi), Suomen luonnonsuojeluliitto (sll.fi)

TULE MUKAAN PERUSTAMAAN TURVAPAIKKOJA ELÄMÄLLE!

Alkutuotannon työryhmä on käynnistänyt nimikkokeräyksen uhanalaisten metsien suojelemiseksi yhteistyössä Pentti Linkolan perustaman Luonnonperintösäätiön kanssa.

Luonnonperintösäätiö tarjoaa ainoana valtakunnallisena kanavana suoran linjan luonnonsuojeluun. Säätiölle annetuilla lahjoituksilla ostetaan arvokkaita luonnonalueita ja haetaan niille luonnonsuojelulain takaama pysyvä suojelu. Lahjoitusvaroja käytetään vain alueiden ostamiseen sekä alueiden hankintaan, hoitoon ja hallinnointiin liittyvään työhön. Jokaisesta säätiölle annetusta eurosta keskimäärin 83-85 senttiä voidaan käyttää suoraan tulevien suojelualueiden ostamiseen.

Alkutuotanto 2019 -nimikkokeräys on käynnissä 15.2.–31.12.2019. Varat käytetään tulevien suojelukohteiden hankintaan.

Vapaamääräisen lahjoituksen keräykseen voi tehdä seuraavin tiedoin:
- Saaja: Luonnonperintösäätiö
- Lahjoitustili: FI78 5494 0950 0224 93
- Nimikkokeräyksen viitenumero: 201919

Lisätietoja säätiön toiminnasta ja muita lahjoitusvaihtoehtoja:
www.luonnonperintosaatio.fi

LUONNONPERINTÖSÄÄTIÖ

JONNI PANTZAR

ALKUTUOTANTO

NÄYTELMÄ JOKA MENEE METSÄÄN